

เทศน์เช้า วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เอานะตั้งใจฟังธรรม วันนี้วันพระ เวลาวันพระ วันพระ พระเป็นผู้ประเสริฐ ถ้าประเสริฐ มันประเสริฐจากหัวใจของเรา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือคั่นอยู่ ๖ ปี จะเป็นกษัตริย์ สละราชสมบัติออกมา สละลูกสละเมียนะ เวลาสละลูก ลูกเพิ่งเกิด เวลาลูกเพิ่งเกิด คนที่เป็นสุภาพบุรุษ คนที่มีความผูกพัน มีความรักมาก แล้วมันต้องพลัดพราก มันสะเทือนใจแค่ไหน เวลาสะเทือนใจ พลัดพรากออกมาแล้วยังต้องไปค้นคว้าค้นหาสัจธรรมในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วนะ มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระธรรม มีรัตนะ ๒ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ธรรมจักๆ มีพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรมมา ถึงเป็นสงฆ์องค์แรกของโลก พอเป็นสงฆ์องค์แรกของโลก มีรัตนตรัย มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

คำว่า “พระสงฆ์” พระสงฆ์คือพระอริยสงฆ์ เวลาเราบวชขึ้นมา พระบวชขึ้นมาเป็นสมมุติสงฆ์ สมมุติสงฆ์ คุณิ หลวงตาท่านบอกเลย โคนหัว โคนคิ้ว ห่มผ้าเหลือง ใครๆ ก็ทำได้ ใครๆ ก็ทำได้ แต่เวลาจะบวชหัวใจ ถ้าใจมันเป็นพระขึ้นมา เราถึงว่ามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง

วันนี้วันพระๆ พระอัญญาโกณฑัญญะฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว ไข้ปัญญาไตร่ตรองไป พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม นี่ก็เหมือนกัน เรามาวัดมาวาเราเป็นชาวพุทธ เราถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระธรรมคือสัจธรรมอันนั้น เวลาเป็นอริยสงฆ์ พระสงฆ์ขึ้นมาแล้วแสดงธรรมๆ ก็ต้องแสดงธรรม สัจธรรมอันนั้น สัจธรรมอันนั้นมันกั้วกลางหัวใจของพระอริยสงฆ์ ถ้าพระอริยสงฆ์มันเป็น สัจธรรมอันนั้น มันไม่พุดออกนอกกลุ่มนอกทางหรือ คำว่า “ออกนอกกลุ่มนอกทาง” นอกกลุ่มนอกทาง ก็เรื่องทางโลกใจ

ถ้าเป็นทางธรรมๆ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว พระอรหันต์ทุกๆ พระองค์จะเชื่ออย่างนี้แน่นอน เพราะทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เพราะกว่าจะเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา ท่านต้องสมบุกสมบันของท่าน ท่านต้องมีปัญญาของท่าน ต้องมีมรรคของท่าน มรรคคือมรรค ๘ คือสังฆธรรมอันนี้ เรามีหน้าที่ ขวนขวาย มีหน้าที่การกระทำ แต่เรื่องของผลๆ เพราะมรรคมันสมคูลแล้วมันถึงจะเกิดผล

ถ้าเกิดผลอันนั้นขึ้นมา พระอรหันต์ทุกๆ พระองค์ กว่าที่จะสำเร็จเป็นพระอรหันต์ได้ ท่าน ขวนขวายมาขนาดไหน ท่านทำของท่านมาขนาดไหน ท่านสำรอกกายกิเลสออกไปมากน้อย ขนาดไหน ท่านรู้ของท่านขนาดนั้น ท่านรู้ของท่านขนาดนั้น เวลาท่านแสดงธรรมออกไปมันจะ ออกนอกกลุ่มนอทางได้อย่างไร เพราะอะไร เพราะมันเป็นสังฆธรรมในหัวใจอันนั้นไง

แต่ถ้าเป็นนอกกลุ่มนอทาง นี่เป็นเรื่องของโลกไง เราบวชพระๆ ก็มาจากโลกทั้งนั้นนะ แล้วถ้าเขาถือมงคลตื่นข่าวๆ ความเชื่อของเขาๆ เวลาความเชื่อของเขา ถ้าเขามีความเชื่อของเขา เวลาถึงนักขัตฤกษ์ของเขา เขาก็ทำบุญกุศลของเขา ในความเชื่อของเขา ในวัฒนธรรมของเขา ถ้า วัฒนธรรมของเขา เขาเชื่อของเขาอย่างนั้นไง เราเป็นชาวพุทธๆ ถ้าเรามีหลักมีเกณฑ์ของเรา เรา ถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ในความเชื่อของเขา เขาทำอะไร ถ้าเป็นคุณงามความดี เขา กตัญญูกตเวที เราเห็นแล้วเราก็ปลื้มใจไปกับเขา

แต่หลักการของอริยสัจ หลักการของความจริง เราจะปล่อยออก เราจะเลื่อนลอยออกไป ไหม เราจะปล่อยไหลไปตามโลกไหม ถ้าปล่อยไหลไปตามโลก มันก็เป็นเรื่องโลก โลกก็ปัญญา ปัญญาทางโลก ถ้าปัญญาทางโลก เราเห็นเขา เพราะเราไม่มีสติปัญญาของเรา เราเห็นเขา เขาทำ ของเขา ทุกคนจะบอกว่า เวลาคนจีนเขาไหว้เจ้าแล้วเขารวยๆ บางคนไทยแท้เลย ก็อยากจะไหว้ เจ้าไปกับเขา ถ้าไหว้เจ้าแล้วมันจะรวยๆ ใจ

คำว่า “รวย” นะ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เราทำคุณงามความดีของเรา เราขยันหมั่นเพียรของ เรา เรามีสติปัญญาของเรา ทำสิ่งใดมันต้องประสบความสำเร็จ ถ้ามันไม่ประสบความสำเร็จ เราก็ ขวนขวายหมั่นเพียรของเรา เราหมั่นเพียรของเราเพราะอะไร เพราะคนเราทำบุญทำกรรมมาไม่ เหมือนกัน ถ้าการทำบุญทำกรรมไม่เหมือนกัน อำนาจวาสนาของคนไม่เหมือนกัน อำนาจ วาสนา แข่งบุญแข่งกุศล แข่งอำนาจวาสนากันไม่ได้ เกิดเป็นคนเหมือนกัน แต่คนทำประสบ ความสำเร็จ คนเกิดมาทุกข์ยาก เพราะอะไร เพราะเขาทำของเขามาๆ

คำว่า “ทำของเขา” เหมือนกับเป็นการยอมจำนน... ไม่ใช่ยอมจำนน เราชวนขวยขนาด ไหนมันก็ทำได้ขนาดนั้น เวลาเราเห็นของเขา คุณติ ลัทธิต่างๆ เขาทำของเขา เราก็เชื่อว่าทำแล้วจะ มั่งมีศรีสุขๆ เราก็ปรารถนาทั้งนั้น แต่ปรารถนาทั้งนั้นมันเป็นเรื่องของการแสวงหา เป็นเรื่อง บังคับเครื่องอาศัยๆ เวลาแสวงหามา คุณติ เวลาเขาประพฤติปฏิบัติกัน ในเมืองจีน คุณติ เวลาพระถัง ชัมจั๋งเข้าไปจาริกพระไตรปิฎกมา เขาก็เป็นชาวพุทธ มันมีพุทธ มันมีเต๋า มันมีความเชื่อต่างๆ

คุณติ เวลาความเชื่อของพราหมณ์ พราหมณ์มัน ๔-๕ พันปีมาแล้ว เวลาองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า ๒,๐๐๐ กว่าปี เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา เวลา โต้แย้งกันๆ โต้แย้งกันด้วยข้อเท็จจริงใจ ธรรมสภาจกมา เอตมฺมงฺกมฺมุตตมํ มันเป็นมงคลชีวิต มงคลชีวิต เขาทำ เขาประพฤติปฏิบัติธรรมของเขา เขาทำของเขา เขาที่ได้เรื่องโลกียะ ได้ ฌานโลกีย์ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปเปิดหัวใจของเขา เวลาแยกแยะของเขา

เขาบอกเขากราบทิศไหว้ทิศ

เราก็กราบเหมือนกัน แต่เราไม่กราบอย่างนั้น เรากราบครูบาอาจารย์ของเรา เรากราบพ่อแม่ของเรา เราบริหารเพื่อนหมู่คณะของเรา มันเป็นทิศ

เขาบอกว่าเขาล้างบาปๆ ในแม่น้ำ

ถ้ำล้างบาปในแม่น้ำจระเข้ เต่า มันก็เป็นพระอรหันต์ไปหมดแล้วมันแช่อยู่ในน้ำนั้น

มันเชื่อตามๆ กันมา เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาท่านชำระล้าง ชำระล้างด้วยมรรค ด้วยน้ำใจ เพราะใจนี้มันติดข้อง ใจนี้มันทุกข์มันยาก มันก็ต้องการน้ำใจ ขึ้นมา ศีล สมาธิ ปัญญา เวลาเกิดขึ้นมา

เวลามรรค เราก็ไปท่องจำกันมา งานชอบ เพียรชอบ ระลึกชอบ สติชอบ ปัญญาชอบ เวลาชอบของมันนะ แต่เราปฏิบัติมันไม่เป็นเช่นนั้นหรอก เวลาปฏิบัติ คุณติ เวลาปฏิบัติสมุทฺตปทา ที่เขาเขียนให้หลวงตาคุณ ปฏิบัติสมุทฺตปทา ท่านบอกไม่ดูๆ ใ้มันมันจดจารึกกันมา ความจริงมัน เร็วกว่านี้ มันรุนแรงกว่านี้ มันกระชับกว่านี้ มันรู้จากใจอย่างนั้น นี่เวลาทำความจริงมันเป็นแบบ นั้น นี่พูดถึงว่ามรรค เราไม่รู้จักมรรคผล เราก็แสวงหา เราก็พยายามทำตามไป

เวลาเขาประพฤติปฏิบัติเขาบอกว่า เขาปฏิบัติแล้วเขาเป็นเซียน ปฏิบัติแล้วเขาเป็นเทพ

เวลาเราประพฤติปฏิบัตินะ เวลาพระโมคคัลลานะท่านเป็นอัครสาวกเบื้องซ้าย ท่านไป สวรรค์ ในนครราชคฤห์ ใครตายที่ไหนท่านไปมา มาพูดที่นครราชคฤห์ต่อหน้าองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านลงไปเที่ยวรอกอเวจีขึ้นมา

เขาเป็นเซียนๆ เขาไปไหน

นี่เป็นอัครสาวกเบื้องซ้าย ในวิญญูะ กามภพ รูปภพ อรูปภพไม่สามารถบังพระโมคคัลลา นะได้เลย แต่เวลาพระเทวทัต เทวทัตเขาทำมานโลภีย์ของเขา เขาแปลงร่างของเขาไปเป็นงูอยู่ บนหัวachatศัตรู นี่เป็นฉาน โลภีย์ มันไม่มีมรรค ไม่มีมรรคเป็นพื้นฐานขึ้นมา มันก็คิดฉาน โลภีย์ อยู่อย่างนั้น แล้วเวลามันเลื้อม เลื้อมหมดเลย เทวทัตเลื้อมลาก

เวลาคิดจะแย่งชิงอำนาจจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฉาน โลภีย์นี้เลื้อมหมด ความในใจ สมาธิเลื้อมหมด ทำอะไรไม่ได้เลย แล้วไม่มีใครใส่บาตร ก็เลยให้ลูกศิษย์ลูกหาไป ขอบจากญาติมา คณ โภชนะเกิดจากตรงนี้ เกิดจากที่ว่าเวลาฉันมาฉันเป็นนางงู พอลฉันเป็นนางแล้ว นางวิสาขาไปเห็นเข้า ไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถึงบัญญัติคณ โภชนะ ภิกษุฉันเป็นคณ เป็นอาบัติปาจิตตีย์

มันมีมา ความเชื่อๆ เป็นความเชื่ออย่างนั้นไง แต่ถ้าเป็นความจริง ความจริงของเรา เรา เป็นชาวพุทธ ถ้าเราเป็นชาวพุทธนะ เรามีหลักของเรา พุทธมามกะให้ถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ถ้าเรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เรามีสัจจะ เรามีจุดยืนของเรา

ถ้าจิตใจเข้มแข็ง จิตใจมีหลักมีเกณฑ์ สังคมมันจะไม่เหลวไหลไปอย่างนั้น ในความเชื่อ ของเขา ในความเชื่อเป็นไสยศาสตร์ ความเชื่ออย่างนั้นมันเป็นผลของการแสวงหา ผลของการ ได้มีได้มีเสีย นี่มันเรื่องของเขา

แต่ถ้าเรามีสติปัญญาของเรานะ เราทำด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ของเรา เรามีจุดยืนของเรา เรามีศีล เรามีสมาธิ มีปัญญาของเรา แยกแยะของเรา แล้วเราเห็นแล้วเราสังเวชใจ ธรรมสังเวชใจ ธรรมสังเวช เพราะเขาเชื่ออย่างนั้นๆ เพราะว่าสิ่งนี้เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านฟื้นฟูศาสนา มา เมื่อก่อนก็มีความเชื่ออย่างนี้ แล้วพระก็เป็นแต่ตราายาง พระบวชไว้ก็บวชไว้พอทำพิธีกรรม

เวลาหลวงปู่ขาวท่านจะออกประพฤติปฏิบัติ ญาติพี่น้องบอกว่า “ไม่ต้องไปเลย เป็นพระ ก็สุขสบายอยู่แล้ว ก็สุขสบายอยู่แล้วต้องไปทำไม”

หลวงปู่ขาวท่านออกไปท่านคิดในใจเลย “ถ้าก้าวออกจากวัดนี้ไป ไม่สำเร็จเป็นพระอรหันต์จะไม่ย้อนกลับมาเลย” แล้วท่านก็รุดลงกั้วเวกไป ขวนขวายไป ขึ้นไปหาหลวงปู่มั่น ไปให้หลวงปู่มั่นขัดเกล้าในใจของท่าน นี่เวลาจิตใจเข้มแข็ง

นี่ก็เหมือนกัน เวลาศาสนามั่นเจริญขึ้นมา เวลาเขาถือศีลถือสางกันมา คำว่า “ถือศีลถือสาง” ในสมัยก่อนหน้านั้น ทางภาคอีสานเขาถือของเขา เขาถือผีนะ ทำอะไร แกร็ก! ก็ผีมา กลัวไปหมด มันไม่มีที่พึ่งอะไร เราไม่มีที่พึ่ง เราก็ต้องพึ่งเรื่องจิตวิญญาณ พอพึ่งเรื่องจิตวิญญาณ พอได้สิ่งใดมาก็ต้องให้ผีกินก่อน ได้สิ่งใดมาก็ต้องถวายผีครึ่งหนึ่ง แล้วเราก็ได้กินครึ่งหนึ่ง ชีวิตมีความสุขทุกขัใหม่

ชีวิตเราทำมาหากินก็ทุกข์ยากพอแรงอยู่แล้ว ได้สิ่งใดมาก็ต้องให้ผีกินก่อน มันแน่นแล้วคนเราถึงได้กิน เพราะมันแน่นแล้วเราถึงจะได้อิ่ม ต้องถวายผีก่อน กลัวเขาจะทำร้าย กลัวเขาจะไม่ส่งเสริมให้เราจะมีศรีสุข ให้เราร่ำรวย แล้วถ้าอย่างนั้นก็ทำให้ร่ำรวยหมดเลย ทุกคนถือศีลเวียนนี้พร้อมกันเลย คุณประเทศไทยมันจะร่ำรวยใหม่...มันเป็นไปได้

ถ้ามันเป็นไปได้ วันนี้วันพระ ถ้าวันพระ เรามีจุดยืนของเรา เรามีจุดยืนของเรา ถ้าเราเชื่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สังฆธรรมๆ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว แล้วเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไป มันเป็นความจริงขึ้นมา คุณสิ อย่างที่ว่าพระโมคคัลลานะท่านก็เหาะเหินเดินฟ้าได้ทั้งนั้นนะ แล้วท่านเหาะเหินเดินฟ้าได้ ท่านเป็นพระอรหันต์ คำว่า “เป็นพระอรหันต์” จิตใจมันไม่ออกแวกวอแวก มันคงที่ของมัน ท่านเป็นพระอรหันต์เพราะไม่มีกิเลสตัดฉันทะยานอยากในหัวใจ

แต่ถ้าเวลาเขาทำของเขา เขาทำได้ดีชั่วครั้งชั่วคราว คุณเทวทัต เทวทัตเขาเหาะเหินเดินฟ้าได้เหมือนกัน แต่เวลาจิตมันกระทบกันมันเสื่อมหมดเลย ถ้าเสื่อมหมดเลย แล้วทางโลกที่เขาทำๆ คนนั้นก็มึนทึมึนเดช

มึนทึมึนเดช ทำไมไม่ปราบกิเลสของตน ถ้ามึนทึมึนเดช ทำไมไม่เอาใจของตนไว้ในอำนาจของตน ถ้ามึนทึมึนเดช มันมีความสุข เขาต้องอยู่ในกุฎิ เขาต้องอยู่ในป่าในเขา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสำเร็จของท่าน ท่านไม่เคยออกมาอยู่กับโลกเลย ใครจะทำบุญกับหลวงปู่มั่นต้องซื้อถนนเข้าไปนะ ต้องซื้อทางเข้าไปนะ ไปหาท่าน ทุกคนแสวงหาไปหาท่าน เพราะเชื่อในคุณงามความดีของท่าน เพราะเชื่อในความดีของท่าน เวลาทำแล้ว บุญกุศลนั้น เนื่อนาบุญของ

โลก สิ่งที่เป็นบุญกุศล แล้วเนื้อนาที่ดี เราทำสิ่งใดขึ้นไปมันจะเป็นประโยชน์กับเรา เป็นประโยชน์กับเรา

เพราะว่าจิตใจอ่อนแอ จิตใจเราไม่เข้มแข็งพอ จิตใจเราไม่มีจุดยืนพอ มันก็หวั่นไหวไป กับกระแสโลก แล้วกระแสโลก คุณติ บริษัทจัดอีเวนต์เขาทำได้ทั้งนั้นนะ เราซื้อได้ แสงเลเซอร์ก็ซื้อได้ จะทำความมหัศจรรย์อะไรก็ได้ มันเป็นไปได้หมด แต่สมัยพุทธกาลมันไม่มี คนเหาะเหินเดิน ฟาได้ก็ต้องเหาะเหินเดินฟาได้จริงๆ แต่เดิรถียมันก็มีเรื่องมาปั่นป่วนตลอด นี่เรื่องของความเชื่อ ความเชื่อนะ มันเชื่อ

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกความเชื่อเป็นอริยทรัพย์ของมนุษย์ เพราะมีความเชื่อ เราถึงชวนขวยการแสวงหา เพราะมีความเชื่อ สัทธาจริต ถ้ามีความเชื่อมัน แล้วกำหนดพุทโธๆ มันจะมันคงของมัน ถ้าเป็นพุทธจริต มันปัญญามาก มันสงสัยมาก มันไม่เชื่อ อะไรก็ต้องค้นคว้าก่อนๆ เราอยู่กับครูบาอาจารย์ท่านบอก พระฝรั่งส่วนใหญ่แล้วเขาไม่ค่อยเชื่อ ฉะนั้น พอจิตเขาเป็นสมาธิแล้วเขาก็ปล่อยให้เสื่อม พอเสื่อมแล้วก็ทำสมาธิใหม่ ทำอยู่อย่างนั้นนะ เพราะว่าเขาต้องพิสูจน์ใจ ถ้าพิสูจน์สิ่งที่เป็นนามธรรม

ถ้าคนมีสติปัญญา เวลาจิตสงบมา มันรู้ของมันนะ มีสติ มันเห็นความสงบ สงบมันเป็นอย่างไร โอโฮ! จิตมันมันคง จิตมันรับรู้ โอ้เรามันสงบแล้วมันอ่อนแอ มันเป็นอะไรเนี่ย โอนี้มัน เป็นอะไรเนี่ย เหมือนเคลิ้มๆ เหมือนคนนอนฝัน เพราะอะไร เพราะมันสติไม่สมบูรณ์ใจ

แต่ถ้ามันฝึกหัดบ่อยครั้งเข้า มีความมันคงมากขึ้นๆ จิตตั้งมั่นๆ จิตพอสงบแล้วมันต้องตั้งมั่น ถ้าไม่ตั้งมั่น เราจะเอาจิตออกไปแสวงหาอะไร คุณติ เวลาความคิดๆ เกิดจากไหน ความคิดเกิดจากจิต ความคิดมันเกิดขึ้นมา แต่จิตมันสงบแล้วให้มันทำงาน ให้มันออกแสวงหา ออกขุดคุ้ย เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง นี่ชาวพุทธเขาสอนตรงนี้ ถ้าชาวพุทธ สอนตรงนี้ นี่เป็นอริยทรัพย์ อริยทรัพย์คือมันเป็นทรัพย์ภายใน

เวลาพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม สงฆ์องค์แรกของโลกเกิดแล้ว สงฆ์องค์แรกของโลกเกิดแล้ว สงฆ์มันเกิดที่ไหนล่ะ อริยทรัพย์มันเกิดที่ไหนล่ะ? มันก็เกิดที่จิต เพราะจิต เวียนว่ายตายเกิด ถ้าจิตเวียนว่ายตายเกิด จิตมันก็ต้องรู้สติ มันสำรอกมันกายอะไรของมันออกไป ถ้ามันสำรอกมันกายออกไปเป็นอกุศลปฏกรรม เป็นความมันคง สติ สมาธิ ปัญญา สติมันสมบูรณ์

มันไม่รู้ว่าเป็นอะไร เราไม่รู้ตัวเราเองได้อย่างไร มันต้องรู้ตัวเองมันคงดี ถ้ารู้ตัวเองมันคง มันมีจุดยืน เห็นไหม

ย้อนกลับมา พอมันมันคงแล้วมองไปทางโลก ทางโลกมีความเชื่อ เขามีความเชื่อเหมือนกัน แต่ความเชื่อของเขา เขาแสวงหาได้แก่นั่น ความเชื่อของเขาได้แก่นั่น แล้วความเชื่อ นะ คุณ เวลาคนที่มีความเชื่ออย่างเช่นหลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่ขาว เวลาท่านจะออกประพฤติปฏิบัติ สังคมร้องไว้ๆ “จะไปทำไม จะไปทำไม” เขาเชื่อแก่นั่นไง เขาเชื่อว่าอยู่วัดอยู่วามันก็มีปัจจัยเครื่องอาศัยสมบูรณ์อยู่แล้ว พระก็เป็นพระอยู่แล้ว แล้วทำไมต้องไปแสวงหาอะไรนี่เป็นสมมุติสังฆๆ พระเกิดจากวินัยกรรม พระเกิดจากญัตติจิตตุดุทธกรรม ถ้าพระเกิดขึ้นมาอย่างนั้นแล้ว แต่หัวใจมันยังเร่าร้อน หัวใจยังมีความทุกข์อยู่ พระเขาต้องมีพระในใจ

ถ้าพระในใจมันจะเกิดจากอะไร? มันก็ต้องเกิดจากมรรคจากผล มันต้องเกิดจากมรรค ๘ เกิดจากการกระทำที่ถูกต้องดีงาม ถ้าการกระทำที่ถูกต้องดีงาม มันก็ยังแฉลบ ยังแฉลบบ่อย แฉลบเดี๋ยวพอดีขึ้นมาที่มีความสุขอยู่ชั่วคราว เวลามันเสื่อมขึ้นมามันทุกข์ร้อนไปทั้งนั้นนะ แล้วมันทุกข์ร้อนขึ้นมา เพราะเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติมันจะประสบการณ์อย่างนี้ มันจะเจริญต่อเนื่องไปตลอดเวลา จิตใจมันวอกแวกวออย่างนี้มันจะมันคงได้อย่างไร ถ้ามันมันคงไม่ได้ เราก็คือหัดของเราๆ เวลามันเสื่อมแล้วมันก็ทุกข์ขนาดไหน เวลาทุกข์ไหนเราก็คพยายามฟื้นฟู เวลาฟื้นฟู

คนที่ปฏิบัติใหม่ เวลาเราไม่เจอสิ่งใดเลย ไม่มีอะไรคาดหมาย มันก็พยายามค้นค้นทำของเราให้ได้ แต่คนที่เคยได้แล้ว เราเคยได้แล้ว มันคิดแต่เคยได้แล้วๆ แต่ไม่คิดถึงว่าได้เพราะอะไร ถ้ามันได้เพราะอะไร เราต้องกลับมาตรงนั้น กลับมาตรงที่เราได้เพราะอะไร แล้วเราต้องกระทำอย่างนี้ กระทำมรรค เราทำได้แค่มรรค เราทำได้แค่ศีล สมาธิ ปัญญา เราพยายามสร้างสมสะสมให้มรรคของเรามันคง ให้มรรคของเราต่อเนื่องดีงาม

ถ้ามรรคต่อเนื่อง ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุๆ ถ้ามันมีมรรค มันมีเหตุพอสมควร ผลมันต้องเกิดๆ แต่ที่ผลมันไม่เกิดเพราะอะไร เพราะหนึ่ง อานาจาสนาของคน การกระทำของเรา เราคาดเราหมายของเรา ไม่เป็นความจริงของเรา ถ้าเป็นความจริงของเรา มันจะเกิด เกิดมรรคขึ้นมา มรรคขึ้นมา มันพิจารณาของมัน มันสำรอกมันกาย มันเป็นปัจจัยจัดตั้ง มันรู้

สมาธิยังมีความสุขขนาดนี้ เวลามันสำรวจมันคายออกไป คูลี เวลาหลวงปู่มัน เวลาท่านพิจารณาของท่าน ไปถึงทางตัด ไปถึงหน้าผาดัด ไปถึงทางตัน มันไปไม่ได้ๆ ท่านถึงพิจารณาของท่าน มาพิจารณาของท่าน พอพิจารณาของท่าน อ้อ! เราเคยปรารถนาพระโพธิสัตว์ไว้ ท่านถึงไปลาพระโพธิสัตว์ของท่าน แล้วท่านก็มาเริ่มพิจารณาใหม่ พอพิจารณาใหม่ พอมันพิจารณาหายไป มันปล่อยวางของมันไป ขณะเป็นสมาธิก็รู้ว่าเป็นสมาธิ เวลาพิจารณาไปแล้วมันเป็นมรรคก็รู้ว่ามันเป็นมรรค ก่อนหน้านั้นมันพิจารณาไปแล้วมันไม่เป็นมรรค เพราะเป็นฉานโลกีย์ เพราะมันเป็นความปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ มันจะเข้าสู่มรรคไม่ได้ ถ้าเข้าสู่มรรคแล้ว พอมันชำระล้างกิเลสไปแล้ว พระโศคาบันก็อีก ๗ ชาติ

เป็นพระโพธิสัตว์มันต้องพยายามสร้างสมบารมีไป ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ไปข้างหน้าๆ ยังไปอีกยาวไกล ฉะนั้น เวลาท่านใช้ปัญญาของท่าน เวลาพิจารณาของท่าน เวลามันสำรวจมันคาย เออ! มันต้องอย่างนี้สิ คำว่า “มันต้องอย่างนี้” มันรู้จริงไหม มันเป็นประจักษ์ พยานในหัวใจไหม มันเป็นประจักษ์พยานในหัวใจนี้ไง มันรู้ที่ใจๆ ใจที่มันเป็นจริง ถ้าเป็นชาวพุทธ เรามีหลักมีเกณฑ์ที่นี้

นี่พูดถึงพระพุทธศาสนามันเป็นสิ่งที่ประเสริฐ ประเสริฐเพราะเป็นธรรมโอสถที่สามารถปราบปรามความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย แล้วเวลาพิจารณาแล้วจบสิ้นแล้ว คูลี เวลาพระโมคคัลลานะไปเที่ยวนรกสวรรค์ ไปได้หมด

คำว่า “ไปได้หมด” มันเป็นวิภูฏะ แต่ที่มันพ้นจากวิภูฏะไปแล้วเป็นวิวิภูฏะ มันพ้นกามภพ รูปภพ อรูปภพไปแล้ว แต่เวลาเวียนว่ายตายเกิด ไปสิ่งนั้นมาไปจรรโลง เห็นมาแล้วมาประกาศที่นครราชคฤห์ต่อหน้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกใหม่ๆ นี่ศาสนาถึงมั่นคง ศาสนาถึงแข็งแรงขึ้นมาเพราะมีคนเคารพนับถือ

ลัทธิต่างๆ เขาเห็นถึงความเสื่อมลาภของเขา ความเสื่อมลาภเพราะว่าพราหมณ์มีมาแล้ว ๔-๕ พันปี ลัทธิศาสนาอื่นเขามีของเขาอยู่แล้ว นี่ก็เหมือนกัน ความเชื่อๆ ใจ ความเชื่อมันมีอยู่แล้ว นี่กระแสนิยมธรรม

วันนี้วันพระ วันพระ ถือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รัตนตรัยเป็นที่พึ่งของเรา ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะจะคุ้มครองเรา คนทำคุณงามความดี คนทำสิ่งที่ถูกต้องดีงาม รัตนตรัยจะคุ้มครองเรา ธรรมะจะคุ้มครองผู้ที่ปฏิบัติสมควรแก่ธรรม เอวัง